

PUBLIEKSSAMENVATTING REKENKAMERRAPPORT 'GAS TERUGNEMEN'

In 2016 besloot de gemeente Utrecht dat Overvecht-Noord de eerste Utrechtse wijk zou worden waarvan de bewoners in 2030 voor koken, warm water en verwarmen geen aardgas meer gebruiken. Samen met andere organisaties startte de gemeente daarom een project om de wijk van het gas te halen. Maar in april 2024 blijkt dat dit niet lukt. Op aanvraag van de gemeenteraad deed de Rekenkamer Utrecht onderzoek naar de oorzaken die maakten dat het mis is gegaan.

Zo had de gemeente zelf volgens de rekenkamer te weinig geld om het project te laten slagen. En te weinig kennis over hoe een wijk zoals Overvecht-Noord kan stoppen met het gebruiken van aardgas en hoe dat betaald moet worden. Ook waren er in de wet te weinig maatregelen opgenomen die de gemeente konden helpen. Toch ging de gemeente door met het project. Ook toen de situatie een paar keer veranderde, zoals bij het uitstel van nieuwe wetten.

Daar kwam bij dat de gemeente en de samenwerkende partijen verschillend over het project dachten en verschillende doelen wilden halen. Pas nadat al een paar jaar aan het project was gewerkt, werd over deze verschillen gesproken. Op dat moment waren de partijen aan het onderhandelen over wie welk deel van het project moest betalen. De gemeente en de samenwerkende partijen begonnen elkaar steeds minder te vertrouwen. Het stoppen van de samenwerking was volgens de rekenkamer daarom voorspelbaar. Hoewel jarenlang aan het project is gewerkt weten bewoners van Overvecht-Noord nu nog niet wanneer zij van het aardgas af moeten.

In de toekomst moeten dit soort projecten beter gaan. De rekenkamer raadt de gemeente daarom aan om:

1. Voor de start van het project een duidelijk plan te maken.
2. Bij de start van het project vast te leggen hoe alle partijen naar het project kijken. En om af te spreken hoe de partijen gaan samenwerken.
3. Het project aan te passen als de situatie verandert.
4. Te zorgen dat de gemeente zelf meer kennis heeft over hoe een wijk kan stoppen met het gebruiken van aardgas. En hoe daar samen aan gewerkt moet worden.
5. Scherper te zijn op projecten waar steeds grotere risico's bij komen.